

จิ้งหรีด

ชื่อไทย : จิ้งหรีด

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Cricket

ชื่อวิทยาศาสตร์ :

จิ้งหรีดบ้าน : *Acheta domesticus* (Linnaeus)

จิ้งหรีดทองดำ : *Gryllus bimaculatus* Pe Geer

จิ้งหรีดทองแดง : *Teleogryllus mitratus*
(Byrmeister)

โดย นางสาวเมธินี กิระเกียรติ

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มส่งเสริมแมลงเศรษฐกิจ

ต้นทุน / ผลตอบแทน (บาทต่อกล่อง)

ต้นทุน/กล่อง (ปี 2562)

- ค่าพันธุ์จิ้งหรีด (50 บาท/ชิ้น) 250 บาท
  - 1 กล่องใช้ 5 ชิ้น
  - ค่ากล่องสมาร์ทบอร์ด ขนาด 120x240x60 ซม. 1,800 บาท
  - ค่าอาหาร 900 บาท
  - แฉงไข่ (3 บาท/แฉง) 750 บาท
  - 1 กล่อง ใช้ 250 แฉง
  - ค่าวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยงอื่นๆ 200 บาท
- ผลตอบแทน (บาท/กล่อง) 1,500 บาท**

- หมายเหตุ - เลี้ยงจิ้งหรีด 1 ปี เลี้ยงได้ 6 รุ่น**
- 1 กล่องได้ผลผลิตเฉลี่ย 15 ก.ก.
  - ราคาเฉลี่ย 100 บาท/ก.ก.

แหล่งผลิต

ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดแพร่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน ตาก พิจิตร นครสวรรค์ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ ลำพูน ลำปาง กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดเลย สุรินทร์ ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี ร้อยเอ็ด มุกดาหาร สกลนคร นครพนม บัรีรัมย์ หนองคาย อุบลราชธานี ยโสธร นครราชสีมา มหาสารคาม ชัยภูมิ อำนาจเจริญ บึงกาฬ

ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท อ่างทอง นนทบุรี

ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง นครนายก ปราจีน สมุทรปราการ ชลบุรี

ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สมุทรสาคร

ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง

★ พื้นที่ที่เลี้ยงจิ้งหรีด

สถิติการผลิต

	ปี 60	ปี 61	ปี 62
จำนวนเกษตรกร (ราย)	20,387	20,887	21,903
จำนวน (บ่อ)	223,221	228,921	241,853
ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./บ่อ)	12	12	15
ผลผลิตรวม (ตัน)	13,393	13,735	18,139
มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)	1,339	1,374	1,814

ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดขอนแก่น จันทบุรี อุตรดิตถ์ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ และชมพร ทบก.กรมส่งเสริมการเกษตร

ราคาขายที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งประเทศ (บาท/กิโลกรัม)

ราคาขายที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย 100 บาท/กิโลกรัม

ฤดูกาลผลผลิตที่ออกสู่ตลาด

จิ้งหรีดมีผลผลิตตลอดทั้งปี

ข้อมูลการส่งออกจิ้งหรีด

	ปี 59		ปี 60		ปี 61		ปี 62		ปี 63	
	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)
สหรัฐอเมริกา	880	453,738	-	-	3,170	1,446,206	1,711	821,697	-	-
ฟินแลนด์	-	-	1,400	585,126	4,000	1,596,266	-	-	-	-
มอลโดวา	-	-	600	347,833	-	-	-	-	-	-
อังกฤษ	-	-	-	-	980	396,069	4,181	1,749,761	-	-
แคนาดา	-	-	-	-	-	-	-	-	120	18,000
ญี่ปุ่น	-	-	-	-	-	-	-	-	484	286,232
รวม	880	453,738	2,000	932,959	8,150	3,438,541	5,892	2,571,458	604	304,232

ที่มา : กรมศุลกากร

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<p>การผลิต</p> <p>จังหวัดเป็นแมลงที่พบอยู่ทั่วไปในธรรมชาติโดยเลี้ยงง่ายและขยายพันธุ์เร็ว มีสารอาหารประเภทโปรตีนและแคลเซียมสูง สามารถช่วยแก้ไขปัญหาคาซาดสารอาหารได้ จังหวัดเลี้ยงง่ายขยายพันธุ์เร็ว ต้นทุนเลี้ยงต่ำให้ผลผลิตสูง ได้ผลตอบแทนเร็ว เหมาะสำหรับเกษตรกรเลี้ยงไว้บริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเพิ่มรายได้ สามารถเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลัก</p> <p>ปัจจุบัน</p> <p>จังหวัดสามารถจะเลี้ยงได้ทุกพื้นที่ นิยมบริโภคกันแพร่หลาย เป็นแหล่งอาหารโปรตีน ปัจจุบันสามารถนำจังหวัดไปบริโภคได้หลายรูปแบบ เช่น จังหวัดผง คุกกี้จังหวัด จังหวัดอบกรอบ brownie ข้าวเกรียบ การทอด คั่วแกง น้ำพริก ท่อหมก และยำ เป็นต้น</p> <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ผลักดันสินค้าจังหวัดส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>การผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการด้านการเลี้ยงจังหวัด และการเลี้ยงตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับจังหวัด (GAP) 2. เกษตรกรขาดแหล่งเงินทุนในการสร้างหรือปรับปรุงโรงเรือน และการเลี้ยงตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับจังหวัด (GAP) 3. จังหวัดเป็นแมลงที่เลี้ยงง่าย เกษตรกรจะเลี้ยงกันมาก ทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้นและรวดเร็ว ทำให้พ่อค้าคนกลางกดราคาผลผลิต 4. งานวิจัยและพัฒนาการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดมีจำกัด 5. ช่วงอากาศหนาวจังหวัดจะมีการเจริญเติบโตช้า และเกิดการตายมากขึ้น ทำให้ผลผลิตลดลง <p>การแปรรูป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแปรรูปและการนำจังหวัดไปใช้ประโยชน์ยังไม่หลากหลายและตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค <p>การตลาด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรผู้เลี้ยงจังหวัด ขาดการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงการตลาด 2. การส่งออกจังหวัดไปจำหน่ายยังต่างประเทศยังมีข้อจำกัด 	<p>การผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเลี้ยงจังหวัดให้ทั่วถึง 2. บูรณาการหน่วยงานวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำการศึกษาวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงจังหวัด 3. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงจังหวัดในระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่ <p>การแปรรูป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเป็นห่วงโซ่อาหาร พัฒนารูปแบบการแปรรูป บรรจุภัณฑ์ที่มีความหลากหลายและเป็นที่น่าสนใจของผู้บริโภค <p>การตลาด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่การบริโภคจังหวัดให้แพร่หลาย 2. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่ม และจัดประชุมเชื่อมโยงการตลาดระหว่างผู้ผลิต พ่อค้า ผู้กระจายสินค้าให้เป็นเครือข่ายซึ่งกันและกัน 3. ขยายตลาดส่งออกต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น